

Brüsszel, 2024. január 22.
(OR. en, hu)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0099(COD)

5599/24
ADD 1

CODEC 118
ENV 65
CLIMA 27

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a fluortartalmú üvegházhatású gázokról, az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról és az 517/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

A Cseh Köztársaság nyilatkozata

A Cseh Köztársaság teljes mértékben elkötelezett a Montreali Jegyzőkönyv betartásának biztosítása és az illegális kereskedelem elleni hatékonyabb küzdelem mellett, valamint az iránt, hogy hozzájáruljon az „Irány az 55%!” csomag célkitűzéseinek teljesítésére és a klímasemlegesség elérésére irányuló uniós erőfeszítésekhez.

Bár a rendelet céljaival egyetértünk, sajnáljuk, hogy a végleges megállapodás – véleményünk szerint – túlmutat ezeken a célkitűzéseken, és olyan szakpolitikai döntésekre irányul, amelyek teljes elemzésére még nem került sor, és amelyek más jogszabályok, különösen a REACH-rendelet hatálya alá tartoznak.

A Cseh Köztársaság véleménye szerint a legproblematisabb rendelkezések közé tartozik a kapcsolóberendezésekről szóló új bekezdés (a 13. cikk (5) bekezdése) –, amely betiltja az alacsony GWP-jű alternatívák egyikét –, valamint több, a IV. mellékletben szereplő tétel – különösen az osztott hőszivattyúk és légkondicionáló berendezések –, amely melléklet 2035-től kezdődő hatállyal betiltja az alacsony GWP-jű alternatívákat. Ezenfelül számunkra azok a tilalmak is komoly problémát okoznak, amelyek a habok és aeroszolok ágazatán belül, valamint a monoblokkos hőszivattyúk esetében az alacsony GWP-jű alternatívákra vonatkoznak.

A hőszivattyúk és a kapcsolóberendezések ágazatán belüli alacsony GWP-jű alternatívák betiltására vonatkozó szakpolitikai döntés – a hőszivattyúkra vonatkozóan a IV. mellékletben szereplő egyéb, igen szigorú tilalmakkal, valamint a szövegbe újonnan bevezetett, a hőszivattyúkra vonatkozó szervizelési tilalmakkal együtt – nagyon érzékenyen érinti a Cseh Köztársaságot. Levegőminőségi terveink nagy mértékben támaszkodnak a hőszivattyúk alkalmazására, és ebben az ágazatban jelentős, az európai strukturális és beruházási alapokból (különösen a Kohéziós Alapból) és az EU ETS-ből származó bevételekből finanszírozott beruházásokra került sor. Attól tartunk, hogy minden további akadály káros hatással lenne a levegőminőségi politikánkra és a szénről a tisztább energiaforrásokra való átállásba eszközölt beruházások fenntarthatóságára.

Úgy véljük továbbá, hogy az alacsony GWP-jű alternatívák betiltása ellentétes a Montreali Jegyzőkönyv részes felei XXXIV/3. sz. határozatának szellemével, amely határozat a részes feleket arra ösztönzi, hogy a HFC-k fokozatos visszaszorítása mellett növeljék az energiahatékonyságot, és vegyék figyelembe a műszaki és gazdasági értékelő testület 2022. évi jelentését. A XXXIV/3 sz. határozat nem egyedülálló kezdeményezés, és az energiahatékonyságról a Montreali Jegyzőkönyv keretében folytatott vitában semmilyen módon nem merült fel az alacsony GWP-jű fluortartalmú alternatívák kizárása.

A fentiek okán – annak ellenére, hogy némely kérdés megoldása érdekében sok erőfeszítés történt – a Cseh Köztársaság nem tudja támogatni a megállapodást, és tartózkodni fog a szavazástól.

Észtország nyilatkozata

Észtország továbbra is teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy – a Párizsi Megállapodás és a Montreali Jegyzőkönyv célkitűzéseit teljesítve – biztosítsa az EU 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseinek való megfelelést. Ezért üdvözli az F-gázokról szóló rendelet megújítását, és támogatja az abban foglalt, az F-gázok kibocsátásának további csökkentésére irányuló célkitűzést az EU éghajlat-politikai célkitűzéseivel való hozzájárulás, valamint az alacsony GWP-jű vagy F-gázmentes termékek innovációjának előmozdítása érdekében.

Az F-gázokról szóló rendelettel kapcsolatos megállapodás eléréséhez szerteágazó és feszült megbeszélések vezettek. E tárgyalások során Észtországot mindvégig aggodalommal töltötte el a HFC-k fokozatos visszaszorításának javasolt sebessége és az ennek kapcsán a társadalomra háruló költségek mértéke, valamint annak kérdése, hogy vajon az alternatív technológiák megfelelően rendelkezésre állnak-e, illetve megfizethetők-e az olyan kis piacokon, mint Észtország.

Észtország ismételten hangsúlyozni kívánja továbbá, hogy a vonatkozó tilalmaknak alapos, a tényleges megvalósíthatóságot és a rendelkezésre álló alternatívákat értékelő hatásvizsgálaton kell alapulniuk. Sajnálatosnak tartjuk, hogy erre nem minden esetben került sor. A hatásvizsgálatok alkalmanként elégtelenek voltak, vagy nem készültek el, egyes ágazatokban pedig a gyors és teljes kivezetés szükségessége mind éghajlati, mind gazdasági szempontból megkérdőjelezhető: így elmegyünk az éghajlati előnyök mellett. Az említett aggályok egyike a kis osztott hőszivattyúban és hűtőberendezésekben használt F-gázok betiltásával kapcsolatos, hiszen – ha egyáltalán létező, akkor is – minimális éghajlati hatás kedvéért tiltunk be működőképes alacsony GWP-jű alternatívákat. Emellett az alacsony GWP-jű alternatívák használata teljes mértékben összhangban áll a Montreali Jegyzőkönyvvel és az abban foglalt csökkentési célokkal.

Egy másik, számunkra fontos kérdés az építési habokra vonatkozó korlátozás. Ahhoz, hogy tartani tudjuk az újonnan elfogadott épületkorszerűsítési program keretében elvárt felújítási tempót, az építkezéseknek egész évben, minden évszakban folyniuk kell. A szigetelőhabokban megtalálható alacsony GWP-jű F-gázok használatának betiltása ezért kontraproduktívan hat a fenti törekvésre, mivel plusz 5 Celsius-fok alatti hőmérsékleten történő építkezés esetén nem létezik F-gázmentes megoldás. Ebben az esetben is hatásvizsgálat nélkül tiltjuk be az alacsony GWP-jű F-gázt tartalmazó termékeket, abban reménykedve, hogy a tilalom hatálybalépésének idejére már megjelenik a piacon egy megfelelő és megfizethető megoldás.

Várakozással tekintünk a Bizottság által a IV. melléklettel kapcsolatosan nyújtandó jövőbeli iránymutatás elé, amely tartalmazni fogja a tilalmak magyarázatát, valamint az arra hozott példákat, hogy a különböző termékek miként esnek bizonyos tilalmak hatálya alá. Ez kulcsfontosságú a tilalmak megértése, valamint az új rendeletnek EU-szerte történő megfelelő és egyenletes alkalmazása érdekében.

Bár Észtország támogatja a rendelettel kapcsolatban elért megállapodást, arra számítunk, hogy a IV. melléklet szerinti tilalmak felülvizsgálatát előíró rendelkezés megfelelően kezeli majd a meglévő alternatívák kérdését és a fent említett aggályokat.

Magyarország nyilatkozata

Magyarország elkötelezett az EU 2030-as és 2050-es éghajlat-politikai célkitűzései mellett, és fontosnak tartja a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok elérését. Bár Magyarország teljes mértékben egyetért azzal az általános célkitűzéssel, hogy meg kell erősíteni az F-gázokról szóló rendelet szerepét a klímasemlegesség felé vezető úton való hozzájárulásban, nem tudjuk támogatni a végső kompromisszumot.

Miközben értékeljük a csomag egyes elemeit (többek között a 3 eurós kvótaár fenntartását, a biztonság garantálása érdekében biztosítékok és derogáció biztosítását, valamint a piaci monopólium elkerülését, a félvezetőkre vonatkozó kvótarendszer alóli mentesség fenntartását), a megállapodás komoly vörös vonalakat lép át, amelyeket Magyarország korábban több alkalommal is kiemelt.

Először is, álláspontunk szerint a megállapodás ellentétes a RePowerEU célkitűzéseivel és a hőszivattyúk gyors elterjedésével. A hűtőközegek, különösen az alacsonyabb kibocsátású alternatívák széles körű betiltása így ellentétes az EU éghajlat-politikai törekvéseivel, és megfizethetőségük miatt akadályozná az klímabarátabb alternatívák elterjedését.

Magyarország a tárgyalások során következetesen kitartott amellett, hogy az energiahatékonyságot, a műszaki biztonságot és a gazdasági megvalósíthatóságot nem szabad figyelmen kívül hagyni, és hogy figyelembe kell venni az egyes tagállamok eltérő gazdasági és földrajzi körülményeit. A megállapodás nincs összhangban ezekkel az aggályokkal.

Aggályok merülhetnek fel a jelenleg forgalomban lévő és hosszú évtizedekre tervezett termékek korlátozott karbantartása, valamint a technológiai átállásra való felkészüléshez szükséges idő elégtelensége miatt is. A jelenleg forgalomban lévő berendezéstípusok műszaki megoldásai be lesznek tiltva, és néhány éven belül jelentős korlátozások vonatkoznak majd a forgalomba hozott vagy a jelenlegi technológián alapuló újonnan gyártott berendezésekre. Az új technikai kihívások szükségessé teszik a jelenlegi képzési rendszerek továbbfejlesztését. Ennek elmulasztása szakképzett munkaerő hiányához vezethet.

Magyarország úgy véli, hogy a berendezésekre vonatkozó piaci korlátozásokat nem lehet teljes mértékben megvalósítani a meghatározott határidőn belül, figyelembe véve az energiahatékonyságot és a műszaki biztonsági szempontokat. A megállapodásban szereplő eltérések nem nyújtanak kielégítő megoldást erre a problémára, mivel a jelenlegi berendezések jelentős részét várhatóan 10 éven belül lecserélik.

Magas globális felmelegedési potenciáljuk miatt a jelenlegi kvótarendszerben folyamatosan csökken a fluortartalmú hűtőközegek elérhetősége. A megállapodásban szereplő kvótacsökkentési ütemterv azonban nem veszi figyelembe a piaci és technológiai szükségleteket, ami a piacon jogszerűen elérhető hűtőközegek súlyos hiányához, valamint a hűtőközegek piaci árának drasztikus emelkedéséhez vezethet.

A rendelet aránytalan piaci elmozduláshoz vezethet, amely az árak emelkedése miatt a fogyasztókat sújthatja. Az F-gáz Rendeleten belüli különböző, túlzottan korlátozó – például a hőszivattyúkra vonatkozó, áremelkedést eredményező – intézkedések együttese az illegális kereskedelmi tevékenységek és behozatal nagymértékű növekedéséhez vezethet, aminek Magyarország, mivel az EU határországa, jelentős mértékben ki lenne téve. Másrészt, ez elviselhetetlen terhet róna a tagállami hatóságokra.

Egyes elektromos kapcsolóberendezésekben még mindig szükség van a kén-hexafluorid (SF₆) használatára a villamosenergia-hálózat jelenlegi technológiai feltételek melletti biztonságos üzemeltetésének biztosítása érdekében. A megállapodás fokozatosan megszünteti a piacon meglévő technológiát, arra kényszerítve a hálózatüzemeltetőket és a villamosenergia-termelőket, hogy gyorsan alkalmazkodjanak az új, gyakran drágább technológiákhoz. Már vannak olyan cégek, amelyek jelentős piaci előnnyel rendelkeznek. Ez komoly versenyhátrányba szoríthatja az uniós piaci szereplőket. Ezenkívül az elektromos kapcsolóberendezések beszerelésének tilalma nincs összhangban sem a valós piaci helyzettel, sem műszaki-biztonsági, sem tervezési szempontból. Különösen az energiaválság idején veszélyeztetheti a stabil energiaellátást és az energiabiztonságot, és igen korlátozott számú termelőt részesítene előnyben, ami további piaci torzulásokhoz vezet.

Végül, de nem utolsósorban számos bevezetett tilalmat nem támaszt alá megfelelő hatásvizsgálat a megfelelő alternatívák rendelkezésre állásáról és piaci áraikról. Továbbá, egyes intézkedések még az Európai Bizottság előzetes értékelése szerint sem eredményeznének jelentős kibocsátáscsökkentést, de mégis kivonnánk más életképes, alacsony kibocsátású alternatívákat a piacról.